

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egyet” hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona.

Felolvas szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyitlár sora 50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap. A hirdetés és nyitlár díja előre fizetendő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fl. könyvnyomda

A képviselőtestület szervezkedése.

Székelyudvarhely, okt. 16.

Székelyudvarhely város képviselőtestülete tevékenységét, a városi ügyek iránt való meleg, beható érdeklődését, emberemlékezet óta a végeérthetetlen napirendi vitákban merítette ki. Így a közgyűlések lassan-lassan elveszítették vonzó erejüket, s az ülésterem, mivel hiában került bármilyen fontos tárgy is tárgysorozatra, ha csak hecczekre volt kilátás, üresen maradt, mert nem imponált senkinek, ha a képviselőtestületi tagok mellékkérdésekben verődtek össze s egy-egy rapirendi vita erejéig szövetségben állva mentették meg a várost. Szóval a közügyeket megülő indolencia teljes mértékben dühöngött, s ha olykor-olykor kísértett az elv, szörnyű ijedség rázta meg a patriciusoktól reánk maradt pompás szervezetet.

Elv a városi ügyek intézésében csak egy volt: az elvtelenség, s így kétségen felül áll, hogy ilyen viszonyok közt a legerhesebb foglalkozások közé tartozik a polgármesteri pálcza kezelése, melyet vagy szinte lehetetlen, vagy túlmegeorlötésbe kerül vezényelni, mikor elromlottak az összes instrumentumok és mikor azoknak harmoniába kellene csengeni, mindig csak a régi, megunt, elkopott refraint recsegik: nincsen pénz. A harmoniat ezenfelül igen természetesen még a kisajátított eszmék megvédése, a szónoki versenyek zavarják, melyek mindig azaz a princípiummal fejlődtek ki, hogy ki tud szebbet, nagyobbat mondani.

Ezen mostoha viszonyok ólomsúlyal való nehezedeése aztán ölt és öl meg sok üdvös eszmét, s szegte meg a város fejlesztésére hatékonyabb politika megteremtésén dolgozó önzetlen férfiak munkakedvét, s teremette meg azt az állapotot, mely a lét vagy nem lét elé sodorta a várost.

Vészharang kongatásunk gondolkodóba ejtette az illetékes tényezőket, s Ugron Ákos főispán a képviselőtestület azon tagjait, kik az ügyek előre jutásán becsülettel dolgoztak mindenha, e héten értekezletre hívta össze, a városi ügyek megbeszélése, munkaprogram kidolgozása végett, melyen haladva elérjük egyelőre részben, később egészen mind azt, amire egy fejlődni akaró városnak szüksége van.

A képviselőtestület radikális munkásságára appellálunk. A képviselőtestület nagy és hosszas kapkodása, az ügyeknek nem ószinte, de egyéni szempontból való elbírálása alatt a terhek megnöttek, lényeges beruházások elmaradtak, viszonyaink, képességünk, új jövedelmi ágak, s a kor követelte beruházások mérlegelésére nem volt időnk. Mámorban teltek el a napok és most eljött a katszénjammer. Mérleget kell csinálnunk minden vonalon, mely feltárja a helyzetet, s bizony az eredmény nem mondható fényesnek. Az utóbbi évtizedek alatt semmi különöset nem csináltunk, — nem számítva a végőhidat, az aszfaltat és villanyvilágítást, melyek, reméljük, önmagukat kifizetik, — s a pótdadónk

ime 10—15%-ról 70—80%-ra ugrott fel. És ez a szörnyűséges vagy teher nem magától pottyant ide le, hanem évről-évre, szukceszszive, a határozatlanságból, illetve a sok határozatból, a kapkodásból teremtődött meg.

Mindezek tették szükségessé, hogy Székelyudvarhely város illetékes tényezői a gazdasági igazság elérésére akcióba lépjenek, s megtalálják a kivezető utat a polgárság érdekeinek megsértése nélkül. Szükséges az, hogy a mérleg megállapításánál, a követel oldalon figyelembe vétessék, miszerint e város népességének, a közterhek viselőinek csak egy bizonyos hányada iparos, kereskedő és a szabad lateiner pályák emberei, amely réteget a barbár harmadosztály kereseti adó a maga tízszázalékos adókulcsával s azzal járó mintegy 100 percentes pótdadóval súlyosan megterhelte, vagyis az amugyis drága, nehéz viszonyok közt élő város polgársága már-már összerogy a terhek alatt.

Amidőn tehát a képviselőtestület, a főispán kezdeményezésére, összedugott kézzel nem kíván tovább a romlás, hátramaradás lejtőjén lefelé csuszni: hanem szervezkedve, együtt munkálva a város ügyeit szanálni kívánja és gazdasági programot teremt, melynek megvalósításával egyrészt az elemi követelmények valószínűleg meg, másrészt Székelyudvarhely belép a modern városok sorába.

Ez egészséges felbuzdulás bizonyítéka annak, hogy a tespedésből, letargiából a vezető elemek az erőteljes haladás útjára kívánnak rálépni, hol a gyorsabb gazdasági és kulturális virágzás eszközeit kutatni, megállapítani s az orvoslás módjának megvalósítására komoly lépéseket tenni már nem lesz nehéz munka. Örvendetesen hatott az emberre az a sok tettekkész férfi összeülése, akik valamennyien szükségét érzik a cselekedésnek és mindnyájan, ha különböző irányokba is, keresik a boldogulás mikéntjét.

Az értekezletnek, igen természetesen, nem lehetett feladata, hogy a részletkérdésekbe bele-mélyedjen, hisz akkora az anyag amit feldolgozni kell, hogy azt csak úgy hevenyészve, ötletszerűen megtenni képtelenség. Mi e hasábon a mult alkalommal bátrak voltunk egy programot megírni, amelyen az értekezletből kiküldött szűkebb bizottság nyugodtan elindulhat. Ezen gazdasági program — mely széles körben tetszéssel találkozott — magában foglalja mindazon teendőket, melyek megvalósításával e város évtizedes mulasztásokat pótol helyre, a polgárság újabb megterhelhetése nélkül.

Szükséges azonban az, hogy a kiküldött bizottság, melynek feladatát kell képezze a törvényszék és a polgári leányiskola végleges elhelyezése, a Kóskereszt-tér szabályozása is, — a kormányhoz intézendő memorandumot dolgozzon ki, melyben felfejtse e város és polgársága anyagi helyzetét, s ez esetben nekünk reményünk van, hogy a nemzeti kormány felismeri törekvésünknek komolyságát, amely a helyi érdekek szférájából kibontakozva, az állami élet

fejlődésének nélkülözhetetlen tényezője gyanánt kívánja magát tekinteni. Meg van állapítva, hogy a kulturális és közgazdasági téren elért minden eredményünk egyuttal az ország azonos irányzatában az intézményes fejlődésnek örvendetes szimptomáját jelenti.

Alkotmányos életünk negyvenedik esztendejében mi is, Székelyudvarhely, melyet olyan szívesen neveznek az ország keleti védőbástyájának hangzatos kormánynyilatkozatokban, tosztokban és székelymentés körében, — érdemlünk annyi figyelmet, hogy a kormány valahára hönnyünk alá nyuljon és segítő kezet nyujtson nekünk, a magyar állam emüens érdekeivel azonosuló céljaink elérésében, mert amit e támogatással egybegyűjthetünk — hisz kérésünk oly szerény — nem pusztán a mi elvont hasznunk, hanem az országnak közös érdekei lesznek.

Nincs kétségünk, hogy ha ez értekezleten tapasztalt nemes felbuzdulás utána komolyan, kitartóan rávetjük magunkat a városi ügyek megoldására, úgy az a kormány, mely produktív alkotásokra alakult, és a magyar állam kiépítését és megszilárdítását tűzte ki célja gyanánt, programjának komplexumából nem ejt ki miniket sem, ha még egyszer olyan keletre vagyunk is az ország szívéből (s éppen akkor nem, ha kívánságunk olyan szerény és jogos, mint éppen a mostani).

Csak aztán a tettekkész felbuzdulás szalmatüz ne legyen!

Becsek Aladár.

BELFÖLD.

Szabad kezünk van-e?

Irta: **Ugron Gábor.**

Meddig áll fenn az átmeneti kormány?

A míg véglegesen kormányra vállalkozik, vagy az átmenetet elkészíti és a „vitás”-nak mondott katonai kérdéseket az általános szavazatjog alapján választott képviselőház döntése alá bocsáthatja a miniszterium.

Az első eset, hogy a koalíció véglegesen kormány alakítására vállalkozik, joga a többségnek és a királynak. Egyik ajánlja, a másik elfogadja. Két fél van és nem több. A koalíció képviseli a nemzetet, mint, kétségbe nem vont többség. A király pedig él saját hatalmával joga szerint. Ha a király és a koalíció nem várja be az új képviselőválasztásokat és attól nem kér döntést, hanem elismerve és felismerve a nemzeti akaratot már most teljesíti a hadseregben a nemzeti kívánságokat, akkor a mostani kabinet átulakulva, vagy át sem alakulva vibeti mint állandó természetű kormány tovább az ország ügyeit.

Ebbez nem kell más mint a király akarat és az országgyűlés támogatása az új választásig. Az új választáson a nemzet dönti el, mit helyes, mit fogad el a kormány programjából. Ha meg van elégedve, többséget ad, ha vágyai és törekvései tovább élnek és menőbb mennek el, hát új többséget küld a képviselőházba, avagy! jelentékeny kisebbség választásával nyilatkozik kedve és iránya felől.

Buda beszéd, hogy a mibe a király és kormány, által a többség egyszer megállapodott, az minden körülmények között rájuk van kövesedve, attól nem szabadulhatnak, mint az átok súlyától, hanem akár tetszik, akár károsnak itéljük, az egykori megállapo-

dás a végzet ellenállhatatlan erejével sodorja őket abba is, a mit károsnak, feleslegesnek ítélnék most.

A világon mindenben, a politikában és jogéletben egyaránt, a szerződő felek közös akarattal szerződésüket állják, megváltoztathatják, kiegészítik, újjal cserélhetik fel. Egyedül a magyar közjog és állampolitika volna megfermedve az első meg egyezésben, hogy az ne alakulhasson át és ne simulateson az új helyzet, a változó viszonyokhoz, hanem erendően bűnbán megváltás nélkül elpusztulnia kellessék?

A parlamenti élet a megegyezések, a kompromisszumok láncolata, melyekben vagy az állandó, mint műlök szükségletekről gondoskodnak tartós és ideiglenes megállapodásokkal. A paktum szerint tényleg és forma szerint is a koalíció elvállalta a kormányzást, és az tartós és változó kompromisszumok, megállapodások sorozata. A király és a többség megszabta pontosan, hogy ki mit tehet szabadon és miben vállal korlátot.

Vállalta a kormányzást kevés kivétellel egész szabadon, a parlamentális feltételek szerint, az ügyek intézését. A katonai kérdések, különösen a katonai nemzeti követelmények előtérbe állításáról le kellett mondania. Vajjon meddig? A míg a létszám emelését a király nem fogja kívánni. A hadserőben való magyar követelmények és a létszámemelés tételt függővé egymástól, nem pedig az új választási törvénytől. Az új országgyűlésre nem szol a paktum, tehát a független párt érvényesítheti programját a katonai kérdésben is. És pedig, ha többsége lesz, annak minden súlyával. Hisz többé nem lehet mondani, hogy a képviselőház nem az ország akaratát képviseli, hanem egy kiváltságos kisebbség nevében jár el.

Ha hamarabb kell a felemelt létszám, ha mielőbb meggyőződik a felsége, hogy a nemzeti kívánalmak csak előnyökbe a hadsereg orokifejtésére, ha belátják, hogy az egész nemzet áll a függetlenségi párt által hangoztatott kívánalmak mellett és azok a két állam egy másbózi viszonyából természetesen következnek, hát akkor nem a jövő országgyűlésnek, hanem holnap, holnapután megkezdődhetnek a tárgyalások és elérhetők a megállapodások. Világos, hogy a jövő országgyűlésnek szabad elhatározása fennmarad, hisz sohasem kötheti le a jövőndő akaratát a jelen. Haem az is bizonyos, hogy a jelen megállapodásai előtt, ha teljesednének a nemzeti követelmések, tisztelettel hajolna meg a jövőndő, az egész ország.

Az agyagfalvi gyűlés jegyzőkönyvéből.

— A hatvanadik évforduló alkalmából. —

Nemes anya Udvarhelyszékben kebelozett Agyagfalvi réten az ugynevezett Focnsika-pataka mellett ócsink tanácskozó és törvényhozó helyén 1848 október 16-án kezdődött és Hidvégi Mikó Imre kincstárnok általunk megválasztott székely atyánkfia elnöksége alatt folytatott székely nemzeti gyűlés jegyzőkönyve.

1. Elnök Mikó Imre atyánkfia a gyűlést megnyitó lelkes beszédben felhívja a székely nemzetet a hon és királyi trón megtartására oly módon lépni föl, hogy a különböző fajú és nyelvű testvér nemzetiségek jogai és alkotmányos szabadsága oltalmazásával egyetemes elnyomásai is hatályosan megvédessenek.

2. Előterjesztetik, miként Magyarhonban s az erdélyi részeken, a bécsi camarilla ármányos működése oda vitte a dolgokat, hogy e haza földét az összes Magyarhonban nyilvános pártütések és lázadások förtézetik, az ország békés polgárait nemzetiség színe, ürdyge alatt egymás ellen lázították, annyira, hogy az egymással századok folytán békében élt nemzetiségek, egymást fegyveres erővel megtámadni részint készülnek, részint meg is támadták, és nyílt háború folytatnak, s minden törekvése oda van irányozva a bécsi camarillának, miként a magyar fajt, mint öröklőjait, az ország szabadságának, minden áron nyomja el, s aztán elnyomván az ország minden népeit, a magyar legszabadabb alkotmányt, melynek áldásait egyenlően élvezik, ez ország minden fajú, nyelvű és vallású lakói megemissivén, szorgalmas rabigájába süllyeszte, sőt nem állják a magyar fajt azzal is gyanusítani, mintha hütlenn akarna lenni királyához, — ezek folytán indítványozatik

a) Irassék meg a magyar független felelős miniszteriumnak, adja tudtára a királyoknak, hogy a székely nép törvényes királyához tántoríthatatlan hűséggel, és őseitől öröklött szent vallásosságával hona és király védelmében elvérezní kéaz; ellenben azok ellenségei a királynak, kik megingatják hű népeiben a királyság iránti pietást, hitet és tényeken nyugvó meggyőződést.

b) Készítsenek egy proclamatiót az ország minden fajú és vallású népeire, és ez több ezer példányokban nyomassék ki, a nép között akként osztassék el, hogy ennek tartalma, tisztsége és papság által megmagyaráztatván, ezen proclamatióba fejtesseék ki, hogy a székely nép azért gyülekezett össze Agyagfalva terére, miszerint tanácskozzék ezen

Király és a többség együtt szabadok és megköve nincsenek. Külön a király is vállalt feltételeket, külön a többség is kötelezettségben áll. Együttösen szuverének és szabadon hoznak törvényeket, mivel korlátot is szabad akaratukból vállaltak el és addig tartanak fenn, a míg elejtésében megegyeznek.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, okt. 16.

Az a uagy, korszakalkotó változás, amelyet a választójogi reform von maga után, ismét foglalkoztatja a politikai világot. Kissé csöndesedik már a Balkán, a riastós háborús hírek lármája elült, s minden érdeklődés ujra a belső dolgok felé fordul. Azzal már körülbelül tisztában vagyunk, hogy milyen lesz az új választói jog, de valljuk be őszintén, hogy sokakat inkább az a kérdés foglalkoztat: mikor lesz az új választás? A kíváncsiságok főleg az exponáltabb miniszter és vezérpolitikuskok személye körül vert nagyobb hullámokat és természetes, hogy a diszkreció oltalma alatt tett közlések csak lassan jutnak nyilvánosságra.

Mikor Andrassy Gyula belügyminiszter a függetlenségi pártkörben járt, s később, hogy Kossuth Ferenc az választójogot ismertette, ez a fogas kérdés volt előtérbe. A pluralitásba még a legmeggröztötebb ellenségei is belenyugodtak, csak afféld legyenek bizonyosak, vajjon egy-két vagy talán még harmadfél évig élvezhetik-e a mandátummal járó gyönyöröket. A pártvezér miniszterek nem is hagyták tájékoztatlanul a híveket. Alkalmunk volt egy függetlenségi képviselővel beszélgetni, akit miniszteri kitünően informáltak a választás problémáról. Ez mondotta a következőket:

— A választójogi javaslat legkésőbb november hó első felében a képviselőház elé kerül, de tárgyalásra csak 1909. májusában kerül a sor. Addig el kell intéznie a Háznak a költségvetést és egy sereg törvényjavaslatot, amik részben bizottsági előkészítés alatt vannak, részint már átmentek az előzetes retortáczió. Ha gyorsan haladunk, a jövő év őszére készen leszünk a választási reformmal, amely azután a förendliház elé kerül. Vége lesz az új eszten-

dőnek, mire a javaslatra ráútik a pecsétet. Am ez még nem jelenti a mostani parlament halálát.

A belügyminiszter a törvény alapján csak ezután rendeli el a választók névjegyzékének összeírását, annál is inkább, mert Andrassy nem ragaszkodik a Hához beuyujtott törvénytervezet betűihez, hanem módosításoknak enged helyet. Az elvek tisztázása után természetszerűen a kerületi beosztásokat fogja ériuténii a legtöbb módosítás, s így a törvény meghozatala előtt a névjegyzékek egybeállításához fogni nem lehet. Körül belül négy millió szavazót összeírni, a legkülönbözőbb jogcímek alapján, ez maga is horribilis munka. Vagyis 1911. tavaszára lehetnének készen a választási lajstromok, így tehát a parlamenti ciklusnak mesterséges halála összeesik a természetes kimulással: az 1906. májusában összeült parlament 1911. májusában oszlik fel.

Bonyolítja még a törvényhozás munkáját, hogy a választási javaslat letárgyalása után meg kell csinálni az általános házszabály-revizitót, mert a legutóbbi részleges házszabály-szigorítás alkalmával erre a pártok elvi kötelezettséget vállaltak. Megueheziti még a reform elintézését az is, hogy a mandátumok mostani boldog tulajdonosai a saját jövőjük érdekében junktimot óhajtanak létesíteni a választójogra vonatkozó törvényjavaslat és a kerületek beosztása között.

Az új alkotmány életbelépesének ez a programja nem pusztá jóslás, hanem a törvényalkotással velejáró technikai szükség. Amig az új választás előkészületei folynak, a Ház természetesen együtt marad és sorra letárgyalja az adójavaslatokat, az ipartörvényt a vasárnapi munkaszünetről szóló javaslatot, a kongruát, és a katolikus autonómia előkészített ügyét, valamint természetesen a budgetjavaslatokat.

A fogyasztási szövetkezet.

Székelyudvarhely, okt. 17.

A székelyudvarhelyi fogyasztási szövetkezet világ elé jutott, a mely alkalmából e lapok hasábjain közlemények jelentek meg, melyek a tagokat kintartásra, támogatásra, tömörülésre hívták föl. Noha ezen közleményekre megjegyeztük, hogy a szövetkezet tagjai köréből vettük, mégis hol itt, hol ott olyan bango-

véeses időben, midőn a királyi szék szintyeg mint az ország bátorasága pártütők által támadott meg, midőn nemzetiségek ürdyge alatt harc folytatattik a bécsi camarilla által, melynek Jellasics egyik bérzolgája, s több mások is, miként lehasen testvériesen helyreállítani a békét s ennek áldásaiba megvédeni a királyi záket, s az ország megtámadott belcsendét.

Fejlesztések ki továbbá, miként a székely nép a testvériség karjaival kész magához csatolni minden fajú és vallású nemzetet, s ha bármelyiknek szabadsága megtámadatnék, utolsó csepp vérig oltalmazandja, a székely uemzet a kivivott új szabadságának, (mind a mellett is hogy részére semmit sem nyert) őszintén örvend s annak védelmére segédkezet nyujt; megvárja tehát ezen okokból, mind a szászoktól, mind a románoktól, a testvériség szent nevében, hogy keblünkben minden törvényellenes bujtogatásokat megszüntetvén, a bujtogatókkal statarialiter bánjanak, a két magyar hazát egyesítő és a király által szentesített törvény előtt meghajoljanak, a király által megerősített felelős független magyar miniszteri kormánynak engedelmekekedjenek; az országot katonával és pénzzel segítsék, mert maga a király monda, hogy vérszében van a haza; pénzét tehát és katonát mentől előbb, ha hívei a királynak, és az általa szentesített törvényeknek hódolni; kik megszegnek a törvényeket, azokkal mint hazaárulókkal, s az ilyenek megenyitására fegyveres erővel is kézszen állni, a király és törvények nevében kötelesek.

c) Minthogy a hon és királyi szék ellenségei megtorlásaárá mentől számossabb katonaság szükséges, ezenel mondasék ki határozatilag, miként a székely nemzetre általánosan minden kivétel nélkül, ideértve a jelenleg katonaszkódó székelyeket is, alkalmaztasék az 1848. évi XXII. törvényczikk, onnek nyomán, mind az öt székely székekben a 19—25 évesekből, rögtön alakittassanak honvédek.

Min a nemzetörök, mind a honvédek saját tisztjeikkel lesznek ellátandók, mindonki magyar vezényleti szavakat, lobogót és ruhát használónd, s függésök leend egyenesen a magyar miniszteriumtól.

A N.-Szobonban még jelenleg fennálló katonai főparancsnoktól roneleteket a tiszteknek ugyszintén a köztisztczoknak is elfogadni tilos. Végre

d) Vay Miklósa királyi biztos kéressék meg, miként miután törvényeink tiltják, hogy az ország erősségei, vörái, idegen ajku parancsnokok által őriztessenek, őrizetükre magyar katonaság alkalmaztasék.

e) Haladéktalanul munkáljon arra, hogy a lázasztó szébbeli oláh alezredes Urbán ezen hivatalából

rögtön elmozdittassék bujtogatásaiért, s az ország törvényes pártos megtapodásáért mint honáruló megbüntettesék, valamint arra is, hogy a hadügyminister ur által a székelyek számára kiadati rendelt ágyútegek elszállítását Gyulafejevárról multhatlan eszközölje.

Az elősorolt indítványokat az öszves székely nemzet magáéva tévén...

3. A képviselőházban hazánk véstoljes körülményei közt kitüntettet hazafi éber eljárásáért és férfias kitartásáért köszönet szavazati indítványoztatváo. Az indítvány osztatlan többséggel elfogadattván, a képviselőháznak megritai határozattal.

4. Előterjesztetik az öszves székely nemzetnek, ugy a fegyveres katonaságnak is azon óhajtsa, mely szerint a magyar alkotmányra hitét letenni kívánóá, a gyűlés szintén intéztesék el.

Az indítványi kitérő örömmel fogadattván, a nép előtt felolvastatik az alábbi esküförmá:

Én N. N. eskűszóm az élő Istenre, miszerint törvényes királyom ötidik Ferdinándnak, edes házámnak, a magyar alkotmánynak és független felelős magyar miniszteriumnak tántoríthatatlan híve leszek: eskűszóm, hogy egyedül a magyar felelős független miniszteriumtól függök, és hogy az ördélyi General commandótól semmi rendeletet el nem fogadok. Isteu engem ugy segélyjen, ugy adja lelkom üdvösségét.

5. A nagyzebeni ugynevezett földi kormány-nak a székely nemzetre nézve minden intézkedési, már megszüntnek levén kimondva és nyilatkozattva: indítványoztatik, hogy a hon vészes porczéiben a székely földön levő egész erő a magyar miniszteriumtól függendvén, a nemzet kebelébe kiküldött Keller János, Mikó Mihály, Berdo Móssa, Demeter Józsof, ifj. Bothlen János és Zeyk Józsof kormánybiztos atyánkfiai, illotó hatóságí körükben erőnyen működve, fővezérül lovas ezredes Sombori Sándor atyánkfia az öszves nemzet által neveztetnék ki, ki is a miniszteriumtól közvetlen függéssel a nemzet leveltára és pestégy helyéről Sz.-Udvarhelyről a nemzeti magyarosítandó pecsét alatt és a kormánybiztosok egyike ellenjegyzése mellett, székelyföldi erővel a hon és királyi szék nyugalmát akként intézendü, hogy ahol a hazában már kiütött, vagy ezután kiütendő lázadások által nemzetiségünk féltő kincsei, polgártársaink, s különösen magyar testvéreink, székely és vagyon bátoraság védelmet és biztosítást kívánunk, oda sietve elugodndó erőt rendelni, s mindonnom ellonjogzett roneleteink, ki a székely földön él, fővesztés terho alatt engedelmeskedni köteles legyen. ... 1848-ban október hó 17-én az előbbi el-

kat hallottunk, hogy mi a fogyasztási szövetkezet támogatásával a helybeli kereskedelemnek kárt okoztatunk.

Ez egyben elfoglalt álláspontunk megvilágítására szükségesnek tartjuk a következőket lejegyezni. Mi világot élünk, amelyben az én a földművelő; kiki a saját céljait szolgálja; ahány ember, ahány kez, ahány érdek, ahány különböző cél. Kevés ember van manapság, aki helyzetével, sorával teljesen megvolna elégedve. Mindenki többet akar a földi javakból, örömeiből s minél kevesebbet a munkából. Ezért hangzik aztán a panasza a főnállójogron, a különböző intézmények, a művelődési, gazdasági, ipari és kereskedelmi viszonyok mostohasága ellen. És mivel hazánk par excellence mezőgazdasági állam, legnagyobb részben földművelő és birtokos elemmel bír: nagyon természetes, hogy leginkább ennek a népnek sorsára érdeklődünk, kiket hazánk és nemzetünk jövője érdekel. Ez az osztály — mondja Koscher, a nagy nemzetgazdász — a nemzet főjének gyökere. A korona virágai, lovai és ágai, sőt maga az egész törzs is elhalhat, de ha a gyökérszél egészséges, ezek ismét megfildanak. Am hol a gyökér nem sokat ér, ott az egész fa is tönkremegy.

Ez alapon jött létre a szövetkezés eszméje és ezért a földművelő nép megmentéséért létesültek nyugaton már korábban egyelőre a hitel, majd az értékesítő és fogyasztási szövetkezetek.

Ilyen szövetkezet Magyarországon ma több száz működik és elismerésre méltó szép eredményeivel, azonban a szövetkezetekből az idő szorint városban csak elvétve találhatni egy-kettőt, a azok is küzdenek fennmaradásukért. Ha tehát a szövetkezetek intenciójával, bár röviden is foglalkozunk, könnyen konstatahatjuk, hogy azok tisztán a felváltásért jöttek létre, akik közsejünkben nagyon is ki voltak és vannak szolgáltatva egy-egy élelem bevándorlottak, akik lelkesmeretlen tevékeniséggel halózva be és teszi tönkre a jámbor, egyszerű földművelő népet.

Mi e helyen már ismételtelen utaltunk e visszás állapotára, melynek egyetlen orvosságát szövetkezetek létesítésében láttuk. Miféle azonban azt láttuk, hogy ilyen fogyasztási és értékesítő szövetkezet felállítását itt Székelyudvarhelyen is tervebe vették, nem tagadtattuk el aggodalmainkat annak létjogosultságával szemben.

Bizonyára nem fogunk föl helyesen feladatokat, ha nem ismerjük el itt mindjárt előre, hogy a

nökség alatt és helyen a nemzeti gyűlés folytatattak.

18. A székely nemzet ámbár támadó háborút sem kezdési, sem folytatási fázisban megbaráztotta, azonban mivel a védelmi állás nemzetiségünk ismert harcziassága mellett is kellő uyarattal egy bíránd, ha jelesen néhány ágyúteget urai leendettünk —

Ezeknek beszerzését a nemzeti gyűlés a harangok és cézírai felajánlásával is elősegíteni megbaráztotta, minek következtében Bolón község harangjait előbbben föl is ajánlotta.

19. Kápolnás- és Szentgyházas olábfalvak odigi ezen elnevezésüket kéri Székelyvárosra által változtatni:

A keres olfognásával, jövődben Kápolnás- és Szentgyházas olábfalvak Székelyvárosunk nevezetnek, mi körzetetni határozattal.

20. A jelen percbe érkezett alapos tudósítás szerint, az erdélyi részekben fölbujtogatott románjaink, több helyütt a magyar nemzetiség ellen már tetleges kitérőkre, magyar testvéreink ördöklésére vetemlők és a törvényi függést felmondották. — Ámbár a székely nemzet nyelv, vallás és nemzetiségre tekintet nélkül, mindenkit alkotmányos javaiban egyformán védelmezni elhatározott szándékkal van, ezen elhatározottsága mellett magyar testvéreink védelmen gyilkolását legkevésbé tartható, első teendőinknek ez élet és vagyon bátorságosítását, valamint az általuk felbontott törvényes rend siető helyreállítását mulasztatlanul eszközöndőnek látva, a körülmények sürgettségéhez képest a 4-dik pont alatti végzés anyobani változtatásával elhatározta:

A 19-től 40 évesig mindenki személyiségétől nélkül táborba szállani köteles, az e szerint kiállítandó siető tábor már kinevezett fővezére, Sombori Sándor atyánkfa mellé, nemzeti biztosul, Berzeucei László atyánkfa nevezetett ki, teljes hatalom adatván nevezett fővezér atyánkfaának a székely nemzet barczmezőn levő hadijereje felett az igazságtalanul megtámadottak, s az alkotmány védelmére egy rendelkezni, hogy a törvényesség terén maradván a hon és királyi trón fenmaradása biztosítsák; a megállapított koruakból szükséges szám szerinti táboralakítást a fővezér atyánkfa teendője legyen.

Ennek következtében a tábor siető alakítása kezdődvén munkába vétetni, a tanácskozás tovább folytatása megszünt.

Kelt nemes Anya-Udvarhelyszékben az agyalfalvi téren 1848-ban, october 17-ikén.

Mikó Imre,
elnök.

(P. H.)

Kovács Elek,
tollvivő-jegyző.

fogyasztási szövetkezetek terjeszkedésének, általában szóva, leghatalmasabb előidézői a kereskedelem által olkvetett visszaélések, mint példáulnakokul a kartolek, melyek sajnos némely cikkoknál, mint a busárunál, földtő érzékonyon sújtják a közönséget. El kell azonban ismerniök maguknak a szövetkezet alapítóinak is, hogy városukban, elteltükve a lustól, a verseny kereskedőink között meglohetősen ki van fejlődő. így tehát azok existenciájáruak tökrementése ha nem is fogja nyomou követni a tengődő szövetkezetet de miután városunk tisztviselő város mindeusotre érzékenyen fogja, — amíg az anomáliák újra sürőbben foguak akörül telmerőlni — érinteni.

Mi a szövetkezetők kereskedőinket most sem is feljűk; az egészséges versenyből, — ebben nekünk a jövő fog igazat adni — ök kerülök ki győztesként, de igouis feltűk kisiparosainkat, kiknek özetlaga — miut arra példa van — ha bevouatűk a fogyasztási szövetkezet özetlökörébe.

Ad vocem kisiparosaink. Most, midőn az iparpártolás jelszavát újra megnyorgeltük, amidőn léptenyomou a székelymentés derék gondolata tartja meg-szállva a kedélyeket, amidőn valójában tudatára öbredtűk, hogy kitartott állam vagyunk: akkor, mondjuk, a székely kisiparosokra egy ilyen csapást mérni, határos volna az öngyilkossággal és megczáfólasá-louou az eddig ez irányban kifejtett akció öszintőségének.

Egyén és nemzet csak annyit ér, amennyit ész-szol kézzel produkálni képes. És itt a bökköd, mert az eddig elhanyagolt, lenézett magyar ipar pártolásba vételét csakugyn a nemzeti öntudat felöbredése hozta létre. Köztudatba meot, hogy az olyan nemzet, amely nem a saját munkáját fogyasztja, alsőbb rendű lény. Egy baszontalan organizmus a népek társaságában. A civilizációuak nem alkotrésze. A balad isnak nem életszerve. Csak arra jó, hogy eszköz legyen a fejlettebbök kezében. Nem hivatást tölt be, hanem csak hézagot. Nem nap, mely suragával hozzájárul a nagy és egyotemes világossághoz, hanem csak bolygo, mely sápadt világot mistöl nyeri. És most, aig hibetöl, hogy rátérünk volna, visszastűnk volna oda, ahonnan kevéssel ezelött kiindultuk: a magyar ipar és kereskedelem neglőgálására, mert az csak egyszerű és világos, hogy ha az egyes társadalmi csoportök foglalkozás szerint csoportosulva, szükségletüket házilag állítják elő, úgy az ország még hatalmas részét kitevő kisiparos osztályuak assák meg a sirját, adják kezébe a vándorbotot.

Ismételjük: a fogyasztási szövetkezeteknek a kisebb falvakban való megalakítása, ahol az egyetlen idegen szótcs bizonyára nem tekintetöl a kapitalistikus társadalom iucarnált képviselőjének, még lehet közérdek, azonban itt benn a városban, sőt a több özlettel bíró falvakban is, az ha elmaradt volna, nem esett volna a közrovására, naha elismerjük, hogy azt a kialakuló utjában megállítani nem bírjuk.

Kereskedőink ebböl a versenyből győztesen kerülök ki, csak nem szabad ösgűggedniök. Aminthogy csak az iméut igazolódott be, hogy hiában minden vemes fölbuztulása, a szövetkezet már-már a végszélybe sodortatott, aminthogy hiában törtéut minden újabb szervezkedés, az sokáig fontartauai, életörősé teeni nem lehet. Mődjükban van kereskedőinknek nagyon sikeres eszközökkel dolgozni a fogyasztási szövetkezet ellen. Adjanak épp oly jó, sőt mindenesetre jobb és époly olcsó árut a közönségnek, s az egészséges versenyök aztán valóban meg lesz a haszna. Ne kartolirozzák magukat egy árua néző sem, s így a szövetkezet oly oródményt mutat föl, melynek hasznát maguk a kereskedők is megérzik, amennyiben a ringek veszélyök és kétélű voltát a meszárosok is belátva, a hús árát, mely egy pár évvel ezelött az állatvészek nyomán hallatlan magasra szökött fel, most a kedvezőbb években alább szállítják.

Ezzel pedig a szövetkezet hibeinek kezéböl ki-csavarják a létjogosultság fegyverét.

Tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése már lejárt, hogy az előfizetés megújítása és a hátralék bekioldése iránt intézkedni sziveskedjenek.

HIREK.

Székelyudvarhely, október 18

Nyugalom.

Ösz lett. Kifáradt munkájában a nagy mester. Elvesztette hevét a nap. Nyugalomra készül a természet. Minden levetkőzi magáról a fölsleges diszt, — mint alkalmatlan terhet, — hogy nyugalma kényelmesebb legyen. Mily meglátó a látvány. Mily szont igazsággal mutatja a természet, hogy a becsülott végzett munka után eljön a megérdemelt nyugalom. De kézzel foghatóan igazolja azt is, hogy a nyugalom nem jelent téletlenségét. Azt igazolja, hogy abszolút nyugalom nincs, nem is lehet. Míg bizonyos végzett munka fáradsalmait pihenjük, addig más munkát végzünk: gyűjtjük az erőt az újabb küzdelemre. Ez a megteremtett élet örök körforgása.

De milyen sajtóságos! mikor az igazi nagy mester a szabad természet nyugalomra hajtja fejét, az emberiség kis mesterai akkor kezdik ol a munkát. A véletlen csodás találkozás: új élet a sírnál.

Miatha csak az öreg iskola mester adóá át a munka folytatását ifju kollegájának: én már kifáradtam nyugalomra vágyom.

De istelem, hát ki ne vágyaon nyugalomra? Hát nem azért küzdünk-o, hogy megnyugodhassunk? Igen, minden küzdelem vég célja a nyugalom.

Nyugalom! egy szó, és az emberiségnek léto függ tőle. Magába foglalja az egész életet. Ha nincs nyugalom, nincs élet.

Nyugodt elm, nyugodt szív, nyugodt kedély az élet biztos veszőri.

Egyetlen eszköz, mi biztos alapra fekteti az életet.

Iskola mesterek! kik a nyugvásra készülő természettel kezdetetek munkához, gondoltjátok meg, hogy egyetlen eszköz a nyugodtság arra, hogy a fejlődésnek indul egyéniség saját kifejlődését meg no akadályozza.

Tanítók! kikre az emberiség életfolytatásának cörcsemői vannak bízva, ne zaklassátok magatokat különböző munka elfoglaltsával, mert elvesztitek a lélek nyugalmát, s nemzedékek foguak elveszni kezeitek alatt.

A gyermeki lélek természeténél fogva nyugtalan a csakis nyugodt kedéllyel lehet nyugodtságot lehelni bele. A nyugodtság, melyet alap gyauánt a uvelés a kised léleknek ad, legbiztosabb alapja a jövő lét boldogságának.

A lélek nyugalom hiánya okozza, hogy napjainkban anyai áldozata van az ördütségnek.

Tanítók, nevelők, szülök legszentebb feladata legyen a lelki nyugalomnak biztos alapot építeni. Ha a nevelés eleri azt a fokot, hogy alapját a biztos nyugalom képezi, ejeo lesz véve a tud inkább terjedő öngyilkosságnak. Hiszen lehetetlen, hogy valaki valódi nyugalom mellett ellobja magától az életet. Önként foguak megzúzni a közmevetést képező párbajok, hiszen ezek is a nyugtalan kedélynek szüleményei.

A kedély nyugalma lehet egyedül, ama világító fény, mely az emberiség jövőjére egy új kormány dorező világot veti.

Nyugodt kedély vetet véget csak a mindinkább terjedő társadalmi züllöttségnek. A kedély nyugtalanságának torzszülöttjei a fényözés, a nagyvárnyágás, a gyűlölet stb. Höl a kedély nyugodt, ott a megelegedés molog tanyája van.

Nyugtalan lélek szüli a felekezeti gyűlöltséget. Nyugodt lélek vetet véget csak, eme átokkép ráuk nehezöd felekezeti barcznak. Nyugalmas lélekek lehet csak egyedüli kincso az, a mit az emberi szellem bírhat: a hit.

Az emberi kebelnek az az egyetlen kincso, mi megtart az életök; s uem miut azt sokan tévesen hiszik a felekezet. Ilóldolhat valaki bármely felekezeti szokásoknak, ha bite nincs, elveszett. Ha azonban le is rázza magáról a nyugzó felekezeti szokásokat, a bito megtartja őt.

A felekezeti formák csak akkor bírhatnak belértéköl, ha a hívök azok jelentőségét megértoni és átérzeni képesek. Ha meg van a lélek nyugalma, s a gyorsok csecsemő korától a nyugodtság által vezéreltetett, akkor a vallásos érzelm helyes irányba fejlődik, s nem fog tul csapni a korlátokon, nem lesz rajongó hive egy meghatározott felekezetnek.

Ha a nevelésben uralomra jut a nyugodtság, meg fogjuk érteni, át fogjuk érozni, hogy valamennyi felekezetnek egy a vallása: „hit Istouben, romény egy jobb létben, szeretet Isten és embertársaink iránt.”

Ez a vallás! és ezt vallhatjuk, követhetjük meghatározott, megkötött formák nélkül is.

Nem nyugtalan érzélgés, nyugodtság kell a neveléshez és elérjük a végcélt: a nyugalmat!

Varga Zsigmond.

Törvényhatósági közgyűlés. Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi II-ik rendes közgyűlését október 26-án tartja meg. A tárgysorozatra, mint jeleztük, a megyei háztartás, továbbá a tisztviselői nyugdíj és megyeház építési pénzalap 1909. évi költségvetése, ugyszintén kormányrendeletek, hivatalos előterjesztések, közéleti ügyek és átiratok vannak felvéve 192 pont alatt.

A képviselőtestület szervezkedése. Csak az imént fejtettük ki a lapok hasábjain mindazon teendőket, melyek szükségesek ahhoz, hogy Székelyudvarhely szakítva a hevenyész, ötletszerű rendszerrel, gyorsabb gazdasági és kulturális virágzásnak az alapjait tervszerű, harmonikus akcióval lerakja. A megnagyolt terv széles körben tetézéssel találkozott, amint hogy a komoly, radikális munka megkezdésére is elérkezettnek látta az időt a nagyközönség. Ennek alapján Ugron Ákos főispán folyó hó 14-ikére a vármegyehez kis termébe a képviselőtestület számos tagját értekezletre hívta össze, hogy a városi ügyek miként való megoldásának módzatait megbeszéljék, amint hogy a követendő eljárásra nézve is megállapodásra jussanak. Ugron főispán meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, majd főbb vonásokban vázolta azon teendőket, melyek megoldására várnak és amelyben a képviselőtestületnek harmonikusan kell eljárnia, hogy a munka sikerre vezessen. Felemlítette példákat az állami iskola részére megzavart terület megközelíthetőségének gyors megoldását, így a hid felépítését, ugyszintén a polgári leányiskola és törvényszék telek kérdését, melyekre nézve szerint a város képviselőtestületének a szükséges területet az állam rendelkezésére kell bocsátania akkor, amidőn azért cserébe modern nagy palotákat és pénzforgalmat teremtő hivatal, illetve intézetet kap a város. A tárgyhoz Gotthárd János polgármester szólott elsőnek. A közéleti iskola telkéhez vezetendő utvonal a kisajátítási munkálatai folyamatban vannak, míg a polgári leányiskola részére szükséges telek megadását a legközelebb összehívandó közgyűlés elé terjeszti és a képviselőtestület bölcs belátásától függ — ugy mind — annak megadása. A törvényszék épületének véleménye szerint nincs azon helyzetben a város, hogy ingyen telket ajánlhasson fel. Helyesnek véli, ha az igazságügyi kormány, amint ezt más városokban is tette, pénzzel szerzi meg a területet, melyet jutányos árban felajánl a város. Ilyen értelemben szólal föl Gyertyánffy Gábor és dr. Solymossy Lajos kir. igazgató is, ki a polgári leányiskola részére sem tartja helyénvalónak az ingyen terület adását, amidőn a város magas pótdát terhek alatt nyög és számos fölötté fontos kérdés vár megoldásra, mint például a vízvezeték és csatornázás, ugyszintén a városháza kérdése. Kéri a főispánt, hogy ezekben a kérdésekben álljon a képviselőtestület mellé és a kormányt nyomorúságos viszonyainkról informálja. Elnök erre vonatkozólag megjegyzi, hogy a város ügyeiben mindég készséggel járt el és ezt tenni a jövőben is fogja, azonban a miniszteriumban és a fellogás van, hogy a járásbírószékek hatáskörét szélesítsék s így a törvényszékek működési körét nagy területre kiterjesszék, vagyis ott, ahol az fölöslegesen bizonyult, megszüntessék. A miniszteriumokban — ugy folytatja — számos város zaklatja a kormányt és, majd amaz intézmény eluyerése végett nagyobb-nagyobb ajánlatokat téve, ennél fogva szükségesnek tartja, hogy az értekezlet jól legyen informálva. Dr. Valentsik Ferenc nem csak a most felemlített három kérdésben látja kimerítve a teendőket, de szükségesnek tartja, hogy helyzetünk végig az egész vonalon szánlatosok. Stagnálásunknak három okát látja. Az első bennünk rejlik: nem tudunk egészséges közszellemet kifejteni. A második a tanács hibája: a határozatok nem minden esetben viletnek keresztül. A harmadik a kormány hibája, amelyben semmit sem kapunk tőle, s ez részben a vezetők hibája is, amelyben nem vagyunk fenn erőteljesen képviselve, kéréseinket ad akta teszik, s a mig más városok a béke minden áldásait élvezik, gyarapodnak, előreljutnak, fejlődnek, addig minket hátrébe szoritának. Példának említi föl a vásárvám tarifát, mely egy év óta bever elintézetlenül a miniszteriumban. Sügös megoldásra vár a behozatali díj szabályozás, a települési díj rendezése. A város polgár-

sága a magas pótdát már nem bírja amennyiben, mint Gyertyánffy Gábor helyesen megjegyzte, e város közönségének egy oleyenészó bányada borozza csak a közterheket. Ilyen viszonyok közt áldozatról nem beszélhetünk. Helyesnek tartja, ha ezen értekezlet egy bizottságot küld ki, melynek feladatát fogja képezni egy memorándum kidolgozása, mely a valóságban megfelelőleg hű képét tárja fel a városnak. Pap-Zakor József, Becsek Aladár, Koncz Ármín, Sebesi János, majd ismételtlen dr. Solymossy Lajos és Valentsik Ferenc felszólalásai után elnök a bizottság tagjait javaslatba hozta: Solymossy Endre, dr. Valentsik Ferenc, dr. Sebesi János, dr. Solymossy Lajos, Halutsky Miklós, Pap-Zakor József, Gotthárd János, Becsek Aladár, dr. Pál Ernő és Gyertyánffy Gábor képviselőtestületi tagokat, kiket az értekezlet egyhangulag elfogadott és a bizottság elnökéül megválasztotta Ugron Ákos főispánt. Az értekezlet elnök elterelésével ért véget.

Uj vasut a Székelyföldön. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Braun Gyula budapesti lakosnak az építés alatt levő székelykőrvasut Gyergyóremete, esetleg Gyergyószentmiklós állomásától kiindulólág, Gyergyóorszék és Gyergyótölgyes községek mint főállomások helyek érintésével, az országhatárág vezetendó gőzmozdonyu helyiérdekű vasutvoalra és előmunkálatai engedélyt megadta. Értesülésünk szerint ez a vasut 2—3 év alatt teljesen elkészül s nagyon kedvező befolyással lesz a vidék kereskedelmé, ipará és mezőgazdaságára. Különösen fájpara és bányászata fog óriási lendületet olteni, mivel a parlagon heverő kincsek egyrésze ott és nagyobb része idegenbe való exportálás utján lévszen értékesíthető. Kőszén, réz, vas, fa, porcellán, ásványviz mind olyan ipari cikkek, amelyek a vidéknek, a székely gazdáknak, társaságoknak horribilis jövedelmet tőkésítenek s e mellett kitermelésük, feldolgozásuk ezer és ezer szegény embert foglalkoztatnak. Ezenkívül a fürdőélet is tarkább, élénkebb lesz az uj vasut felépítésével, mert a kies egészséges vidék számos közeli, u. n. átfutó vendéget, kiránduló társaságot fog magához vonzani.

Enquete az állami Szakiskolában. Az állami kő-ágyagipari Szakiskola felügyelő bizottsága pénteken délután, abból az alkalomból, hogy Vigh Albert kir. tanácsos, országos igaziskolai igazgató az intézet meglátogatása végett Székelyudvarhelyre érkezett, enquetére jött össze. A tanácskozáson Ugron Ákos főispán elnökelt és a felügyelő bizottság tagjai közül megjelentek: Sándor Mózes, Solymossy Endre, Dr. Valentsik Ferenc, Gotthárd János, Bartók István, Dr. Kassay Albert, Becsek Aladár, Hargita Nándor igazgató, és az államépítészeti hivatal részéről Leichter Gyula kir. főmérnök. A tanácskozás jegyzőkönyvét Pillich Lajos tanár vezette. A gyűlés megnyitása után Vigh főigazgató érdekes eszmecserét vezetett be a szakiskola miként való fejlesztése tekintetében, sajnálatlallal konstatálván azon körülményt, hogy az intézet növekedési idegenből kerülnek ki, ugyannyira, hogy Udvarhelyvármegye 3. Székelyudvarhely város 1 tanulóval van képviselve az intézetben. Ezt annyival sajnálatosabbnak tartja, mivel ezen intézet létesítések az volt a kormány terve, hogy a lehetőseggel és első sorban udvarhelymegyei székely fiuknak nyujtson biztos megélhetést, jól jövedelmező kereseti forrást. Készséggel ismeri el az intézet igazgatójának és tanári karának az intézett fejlesztése körül kifejtett és állandó nagy körültekintéssel végzett munkásságát, azonban szükségesnek látta, hogy az intézet iránt éppen e vármegye közönsége mutasson nagyobb érdeklődést. Ugron Ákos elnök ezt a célt akként látta leghathatosabban munkálva, ha az intézetet végzett ifjak e vidéken települének le; a közvetlen példa tenné a legjobb hatást. Ehhez azonban töké vagy állami segítség szükséges. A köipari szaknak továbbképző tanfolyamok által való irányítását is helyén valónak mondja. Ezután Solymossy Endre nagy hibának tartja, miszerint az iskolai tankönyvekben nincsen kellőleg méltatva az ipar jelentősége. Szükségesnek mondja, hogy a tantestületek megkerestessenek, hogy az értelmes módosabb fiukkal igyekezzenek kedvet kapni ezen pályához. Az intézetnek még gondolatlal megcsúskítéso ellen is tiltakozik, mivel ez intézetnek itt hivatala van. A részvénytársasági alapokon való szervezkedés, jótékony hatással volna az intézet mindkét ipari ágára. Vigh főigazgató azon kijelentése után, hogy az intézet meglátogatásáról szó nincsen, sőt a kormány a legmesszebb menő támogatására kész, az intézet elhelyezéséről folytattak a jelen voltak beszélgetést, melynek rendén a főigazgató kije-

lentette, hogy a miniszternek egy uj megfelelő iskola építése eszméjét pártólág terjeszti elő, majd köszönetét fejezte ki a bizottság tagjainak, mire elnök viszont a bizottság köszönetét rolmácsolta.

Az udvarhelyi református egyházmegye folyó hó 22-ikén, d. e. 9 órákor, Székelykeresztúron, a ref egyház tanácstermében Vajla Ferenc eszperes elnöke mellett rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Ima. 2. Elnök megnyitó. 3. Névsorolás és megalakulás. 4. Ifju lelkesek bekebelezése és felszentelésre ajánlása. 5. Bizottságok kiállítása. 6. A tárgysorozat megállapítása. 7. Jelentések: a) az eszperesi vizaglatról; b) az egyházmegyei tanács működéséről; c) a számadások ellátásáról; d) a tanügyi állapotról; e) az egyházmegyei számadások megvizsgálásáról; f) s lelkesi nyugdíj- és gyám-pénztárról; g) az országos közalapról. 8. Az egyházmegyei bíróság egy lelkesi és egy világi tag választása. 9. A lelkesi nyugdíj bizottsága egy lelkesi tag választása. 10. Mellékfoglalkozások engedélyezése. 11. Az 1909. évi egyházközségi költségvetések tárgyalása. 12. Az egyházmegye 1909. évi költségvetése megállapítása és a rovata'ok kivétele. 13. Bod Károly sükti lelkes kérése lakásügyben. 14. Az óczfalvi egyház kérése presbiterek számának azaporítása iránt. 15. Segélykérvények tárgyalása. 16. Időközben jöhető ügyek és iudítványok póttárgysorozat szerint előterjesztve.

Jótékonycélú estély. Parajdoo, folyó hó 24-én, szombaton, a közsé háza termében tánczzal egybekötött jótékonycélú estélyt rendeznek, a következő műsorral: 1. Nyitány, előadja a dicószentmártoni Zenekar. 2. Szaval dr. Kovács Gábor. 3. Rapszódia, Liszt Ferencztől, zongorán játssa Sebestyén Ella. 4. Monológ, előadja Benedek Erzsike. 5. Ének, előadja a parajdi Vegyeskar. Helyárak: A 4 első sor 2 kor., a többi sor 1'60 kor., családjegy 3 személyig 5 kor.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága 14-ikén tartotta okt. havi ülését Ugron Ákos főispán elnökletével. Tárgysorozat rendén elsőnek Sebesi János alsópén tette meg jelentését, mely szerint az alsópén iktatóra érkezett 748 ügydarabból 599 nyert elintéztést. Egy évre érvényes utlevél 137 ada ott'ki. Barabás András árvaszéki elnök jelentése szerint az iktatóra érkezett 1325 darabból 1285-öt intéztek el. A kiskorok száma 12453. — Dr. Lengyel József m. főorvos jeltéséből kitűnt, hogy a közegészségügy szept. hóban kedvező volt, amennyiben hevenyfertőző beteget a megye területéről mindössze 46-ot jelentettek be. A közkórházban 182 beteget ápolták. — Kuliseky tanfelügyelő jelenti, miszerint Gyagyban, ugyszintén Almáson az isk'áztatás igen nehezen volt magán házaknál biztosítható A helybeli áll. iskola 14 tanerős tantestülete kinevezetett, azonban a bebutorozásról nem gondoskodott a tanács. A Polgári leányiskola jelenlegi elhelyezését annyira kifogásolja, hogy amennyiben a miniszter által építendő iskolának a város nem ad ingyen telket, úgy az iskola megszüntetése iránt tesz javaslatot. — Stratzinger Euil pénzügyigazgató jelentéséből kitűnt, hogy egyenes adóban 34218 K, badmentesség díjban 703 K, bélyeg és jogilletékben 10916 K, fogyasztási és italadóban 63927 K, dohány jövedékben 47962 kor. folyt be. — Révffy kir. ügyész jelentése után Szabolka Rezső műszaki tanácsos jelenti, ugy az állami, mint a törvényhatósági utak állapota kielégítő. A Nagyküküllő hid hidfője a szerkezetik magasságáig felépült. A záporok okozta rongálások helyreállítására a miniszter 2141 kor. rendkívüli segélyt adott. A törvényhatósági utak fedanyag szállítása folyamatban van. Majd beszámolt a beruházási kölcsön terhére oszkozott munkákról. Daniel Lajos közigazd. előadó jelentését dr. Paál Árpád főjegyző terjesztette elő. Eszerint az országban vetése megkezdett; a kukorica termés eredménye jó; a legelők szépen fejlődtek, s a sarju a takarmány hiányt csökkentette. Ezután áttértek a tárgysorozatban levő ügyek tárgyalására. Ennek rendén egy a város által kirótt települési díj megfizetése ellen beadott fellegbezésre, dr. Valentsik Ferenc és dr. Azezi Ölon felszólalásai után, ugy határozott a bizottság, miszerint azt csak az elévülési indokolásával semmisíti meg. Masik érdekesebb ügyként a uagykedei tanító választás dolga került a bizottság elé. A választógyűlésre az összes iskolaszéki tagok megjelentek. Több pályázó volt, de ezek közül a tanfelügyelő csak a két legjobb minősítésű jelölt, s a többi pályázóra nem engedte meg a választást; ennek következtében az iskolaszéki tagok egynek kivételével kivonultak az ülésrtemből, s csak a visszamaradt egy tag szavazott egyik jelöltre. További szavazás nem érkezett, a tanfelügyelő egyhangulag megválasztott tanítónak jelentette ki az illető jelöltet. A többi iskolaszéki tag főlegbeszérése azonban a közigazgatási bizottság semmisnek mondotta ki ezt az egyhangu választást, mivel a tanfelügyelőnek a két legjobb minősítésűt csak ajánlania kellett volna, de nem kizárólagosan jelölhő. Tudomásul vette a bizottság, miszerint a székelyudvarhelyi rom. kath. fiiskola két szorzetes tanítóját a tanfelügyelő eltiltotta a további tanítástól, mert az illető két szerzetesnek tanítói képesítése nincsen. A tárgysorozat 88 pontból állott s azzal jóval déli egy óra után végeztek.

Az Unitárius Szószók III. évfolyamának 3 ik száma *Vári Albert, Deák Miklós, Balázs András* szerkesztésében a napokban jelent meg a következő tartalommal: Temetési beszédek (Németh István). Kik méltók az emlékezetre (néhai Györfly Ferenc). Előkézzület (néhai Györfly Ferenc). A keresztény aya képe (néhai Györfly Ferenc). A hű sáfár (Hoér János). Az igazság utáiban találtatott vénség (Urmósi Károly). Isten büntetését meg ne utáld (Németh István). Alázatos nagyság (Németh István). Siri beszéd (Urmósi Károly). Siri beszéd (Szász András). Siri beszéd (Fazakas Lajos). Ima (Gál József). Ima (Deák Miklós). Ima (Németh István).

Továbbképző tanfolyamok. *Hargita* Nándor az állami szakiskola tevékony igazgatója előterjesztésére, a kereskedelmiügyi miniszter megengedte, hogy az itteni szabó iparosok részére 1909. január havában három heti időtartamra szabászi tanfolyam rendeztessék és a tanfolyam vezetésével *Jakabos Miklós* szabómester 200 korona tisztelet díj mellett megbizassék. A tanfolyam csak azou esetbe lesz megtartva, ha arra legalább 15 on jelentkezők. Egy másik leiratában a miniszter arra utasítja *Hargita* igazgatót, miszerint a helyi érdekkeltséggel érintkezésbe lépve, tegyen mielőbb konkrét javaslatot az 1908-909 ik tanévben rendezendő tanfolyamokra vonatkozólag, kimutatva minden egyes tanfolyam tartamát, költségét. Székelyudvarhely város iparosifjusága bizonyára hálával fogadja *Hargita* igazgató előhaladásaik érdekében kifejtett buzgalmit.

Szöveggyár r. t. Székelyudvarhelyen. A *Barcsay* és társai székelyudvarhelyi szöveggyáros cég a gyártar részvénytársasági alapra fekteti 150000 korona alapitkélvel. A részvénytársaságnak a kereskedelmiügyi miniszter szubvenzióképp negyven szövegépet ad.

Nyilvános nyugtázás. A következő sorok közlésére kerettünk föl. A helybeli Oltárügyeület által rendezendő kiállítás fedezésére a *Likmán Jánosné* és *Soha Aladárné* gyűjtőívén következők adakoztak: *Dorner Béláné* 5 K. *Szabó István*, *Becsek Aladár*, *Bencze Mártonné*, *Fridmaniczki Andrásné*, *Martinovits Szilárdné*, *Pilich Lajosné*, *Szörger Ferenczné* 2-2 K. *Zakariás István*, *Tályán Gyuláné*, *Szász Ferenczné*, *Kovács Lajosné*, *Beranék Gusztávné*, *Mohácsy Józsefné*, *Dr. Solyomssy Lajosné*, *Almásy Sándorné*, *Tamás Gáspárné*, *Orbán Gergelyné*, *Nagy Zsigmondné*, *ösv. Tamás Ignáczné*, *Koncerts Jánosné*, *Olah Györgyné*, *László Domokosné*, *Göllner Béláné*, *Kandó Ferenczné*, *Szeles Miklóné*, *Rudolf Józsefné*, *Barkóczy Albert*, *Pálf Lukács*, *Györi Jánosné*, *Kóbori Ferencné*, *Kertész Albertné*, *Zengliczki Károlyné*, *Losdorfer Emliné*, *Jakab Gáspárné*, *Péter Györgyné*, *Likmán Jánosné*, *Soha Aladárné* 1-1 K. — *Pálf Gáborné* 80 fill. *Kristóf Istvánné*, *Biró Mártonné*, *Zengliczki Lajosné*, *Tibád Péterné*. *Sun Frigyesné*, *Szabados Ferencné* 60-60 fillér. *Ösv. Schérfánékné*, *Dávid Lajos* 50-50 fill. *Péter Gergelyné*, *Lájbér Jánosné*, *Bartók Lajosné*, *Virág Bálintné*, *Orosz Sándorné*, *Lőrinczi Istvánné*, *Kóky Józsefné*, *Gargóczy Istvánné*, *Lieberman József*, *Suni Mihályné*, *Bucsi Lajosné*, *Lengyel Andrásné*, *Keresztély Dénesné*, *Miklós Jánosné*, *Szabados Jánosné*, *id. Márton Jánosné*, *Gáspár Andrásné*, *ifj. Bodrogi Györgyné*, *György Józsefné* 40-40 fill. *Szántó Jánosné*, *Komarom Jánosné*, *Zakariás Gergelyné* 30-30 fill. *Miklós Jánosné*, *Kassay F. Péterné*, *Németi Istvánné*, *Rácz Lajosné*, *Jakab Ferencné*, *Pálf Józsefné*, *Málnási Imréné*, *Vetési Józsefné*, *Szalay Istvánné*, *Dénes Jánosné*, *Miklós Gergely*, *ifj. Asztalos Lajosné*, *Kovács Lajosné* 20-20 fillér. *Pálf Lajosné* 12 fillér. *N. N.*, *N. N.*, *Huber Józsefné* 10-10 fillér. *Osszesen* 65 K. 92 fill.

Iskolai ünnepély. Az Iparos és kereskedő tanocsk iskola igazgatósága, mint jeleztük, a miniszter által adományozott 100 koronás jutalomdíj kiadására ma délután 6 órakor a Polgári önképző egyeslet nagy termében ünnepélyt rendez. A szép műsoros ünnepélyt a közönség figyelmébe ajánljuk.

Kivonat a m. hiv. lapból. Vesztétség megszűnt Felsőrákos és Abásfalva községekben. — Alsósófalvi Károly Juliánna folyó hó 1-én a székelyudvarhelyi-parajdi törvényhatóság uton a Br. Orbán Balázs-utca végén 100 drb 20 filléres, 63901-64000 várm. számú marhalevel-írlapot kapott, amit az alsósófalvi körjegyző őrizet alá vett.

x **Színház után** kellemes találkozót nyújt a n. érdemű közönségnek a *Barkóczy* Hungária étterme és kávéháza.

x **Szép és biztos mellékkereset.** Tanitók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészethez csak némileg is értenek, és oly vidéken laknak, hol a szőlő megérik vagy ahol a filoxera a szőlőket elpusztította és ennek következtében azok újból lenének beültetendők, tehát ahol szőlőműveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: „Hírdetési iroda” Budapest IV. Róser Bazár.

Színházi hét.

Csak egynéhány előadás kellett s a közönség konstánltta, hogy a társulatot megelőző hírek non voltak tulozottak. A társulat számos igen jó orvól bir, kik tehetséggel, ambiciózán felelnek meg a rájuk bízottaknak. A rendezés is most már mi észrovetelőzui válót sem hagy fenn, sőt a mult szövéttet gardorobó, különösen a bolygókérd, meg éppen meglepő, s ha van valami, ami kifogás alá esik, ez csak a scenirozár lehet, amelyen is jövőre segítve lesz, amonyibon az új díszletek már készültek. Szóval a caero, melyet a szüikerület Hovossal és Szilágyival csinált, non vált kárára a színházat látogató közönségnek. Apropos színházjáró közönség! Ezzel bizony bajban vagyunk; az a pártfogás, melyet az annyiszor és olyan előszeretettel emlegetett miérett közönségünk a színházal szembeu taustit, egyeneson megbotrúkozott és halomra dönti miudazt a legendakört, melyet e város műpártolászáról terjesztettek. Estérel-estérol félig telt ház előtt monuk a darabok, melyek lehetnek öregek, avagy újdoságok. Ez pedig nem járja. Így fentartani egy rendszeresen szervezett társulatot non lehet. E város közönsége az értelmiségnek azzal a számarányával rendelkezik, amilyenol egyetlen kisobb erdélyi város sem. Erős közpóztály, amely, igaz, vad idegenkedésol tokint egyására, lehet csak hivatau egy színházal a jó megérdemelt pártfogásban részeseitni, és ime, a színház, ha nem is kong a pártfogástól, de bizony fölötté nagy szegénységi bizonyítványt állit ki a mi közpóztályunkról, mely annyira van az egymás iránt való nagy szorotlét és tisztelott, hogy még a színházban sem kívánja viszontlatni egymást, ami mindenestre tragikomikusan hat és a szimüvézot vallja kárát. Nagyobb pártfogást, egy kis önzinte lelkesedést kérünk a közönségtől a színház részére.

A második színházi hetet a *Gépiró kisasszony* operettel kezdték meg. *Hidy* Irén, mint *Yvet Miczi*, szerepben szép látványosságot nyujtott, mert játéka, ha hangjában van is némi hidegség, csupa érzés, meglejésné csupa báj. Fölötté kedves volt *Németh* (az iroda főnöke), kinek játéklábu mely karakterizatika rejlik. *Alicet Dénes* Ella játszotta. Hangjának erélyével, játéklának helyességével nyilt színen is tapsot aratott. *Aldori* László a Ganton szerepében jó bonvivantnak bizonyult és sokoldalú készségét újra bebizonyította. Jó volt *Baranyai* mint bankár, amintb az egész darabot jó esemlével játszották. — Vasárnap délután *A falu rossza*, este *A csikós* ment. Hétfőn *A miniszter előszobájában* egyfelvonásos dramolet volt műsoron, melyet *Wilde Saloméja* követt. Az előbbiben *Szilágyi* Dazsó a nagjias szerepében kabinetalakítást nyujtott és méltán érdemelte ki a közönség osztatlan elismerését. *Salomé Kondráth* Ilona kreálta, mindvégig lebilincselve a figyelmét. Játéka végtelenül finom és díszkrét volt, szenvedély is díszkrétül lángoló szenvedélyek, hogy talán éppen ez volt az, amiért nem tudta elleneszenyünköt *Salomé* ellen-zenves alakjában annyira felkölteni, hogy meglejtését indokolva látnuk volna. Késégtelen, azért a széles drámai vóadásokban és a lángoló szenvedély tolmócsolásában nagyon bizonyult, és mélyen bevéssódott a kedélybe. Táncza megkapó volt, amint közvetlen, naiv, izzó és puha volt szerepe minden részletben. Kíváló jó volt, mint *Herodes*, *Németh*, játéklával megfémeltott. *Jochananról* (Pataki) nem mondhatjuk ezt el, hiányzott az erő, mely imponál.

A darabot minden scenikai nehézsége és hiányai dacára is jó, keroked előadásban mutatták be. A közönség, melynek soraiiban jelen volt *Festetics* gróf színészeti felügyelő is, teljes elismeréssel a szereplők iránt. — Kedden, 13-ikán, *Strauz* z bajos muzsikájú darabja: a *Varázskeringő* volt műsoron. Heléna hercegnő *Dénes* Ella játszotta. Fejedelmi volt megjelenésében, elragadó alakítású művészi elemeiben. Énekezémai tudásra, alapos készütségre valottak, hangja tisztán csöngött. A primás kisasszonyt *Hidy* Irén játszotta sok temperamentoval; kedves alakosága, lágy érzéklósége, szilaj tuze egyként megfogta a közönség szívét. *Aldori*, mint *Niki*, igen jó volt, csak helyenként hangban nem bírta. *Mukai* és *Németh* sok derülteget hoztak a színré. — Szerdán *Feydeau* bohózata, *Kutya van a kertben* ment. Azzal kezdetének, ha a darabhoz akarnánk hozzá-ezólni, hogy: róf, róf; mert ami abban történik, a legerősebb arcz idogzatot is próbára teszi és minden kortelés nélkül a legenyhébb meghatározása: disznóság. Azonban az kétségtelen, hogy e disznóság anyny szellemességgel, anyny rafinériával van föltálva, hogy az ember halálra kacagja magát. Az előadást igen jó gyora tempóban vitték, ami egyik legfőbb kelléke az ilyen zsánerű daraboknak. *Németh* játszotta a *Viktor Emánuel* és a portás szerepét. *Pompás* volt a fölötté farszót, jóval feladatban, melyben rászolgált minden dicséretre, ölsimérésre. *Kondráth* Ilona fényesen érvényre emelte a féltékeny *Raymond* szerepét, amintbogy teljes elismerés illeti *Hidy* Irént, *Aldorit*, ki valóban kiválóan játszott; *Baranyai*, *Mukai*, *Zilahy*, *Csáki*, *Sapári* Janka szintén jók voltak. — Csütörtökön *Csók király*, *Stojanovits* szép zenéjű daljátékát adták. A királyné szerepében *Dénes* Ella temperamentoos énekével, alakításának kedvességével méltán ragadta tappra a közönséget; *Hidy* Irén pedig mint *Miska*, látványosság volt ugy toltteljeivel, mint anélkül. Egymást föllümlni igyekeztek a kedvességben. Bájos jelenéség volt *Szilágyi* Erzsike az Évike szerepében, míg *Aldori* költőse szerepében

érdemolt elismerést. A darabot igen jó előadás keretében mutatták be, a toltettek is megtették a halást, s így annál viszatsétszöbb volt a színpad fogytékossága. — Pénteken zónsolóadásban *Liliumfi*, míg tegnap este *Hajhuk hadnyágy* ment.

Ma vasárnap délután *Tól leány*, este *A vig üveg van műsoron*. Hétfőn *A bitoros színmű* kerül bemutatásra.

TAVIRATOK.

Budapest, okt. 1.
(Érk d. n. 6 ó.)

Király ma délelőtt 11 órakor hosszabb kihallgatáson *A chrenthal* külügyminisztert. A kihallgatás után *Weckerle* miniszterelnökkel tanácskozott.

Titelben olyan rémhírek vannak elterjedve, hogy a szerbek Belgrád határában a Dunát robbanó aknákkal telerakták, minek következtében monitorjaink igen veszedelmes helyzetbe jutnának ha lefutnának Belgrád alá. A rémhírek szerint a veszedelmek fokozta azon körülmény, hogy egyik-másik robbanó akná a viz sodra kimozdította helyükből és azok most szabadon uszkálnak a folyamban Dunán közlekedő személyszállító hajók nagy veszedelemben forognak. Egy másik titeli távirat azt jelenti, hogy a dunai monitorok Szatamén horvát község alatt éles töltéssel lögyakorlatokat végeznek. A durranások a községben is erősen hallhatók ugy, hogy a lakosság eleinte nagyon megijedt, később azonban megnyugtatták.

Ezzel kapcsolatosan félhivatalosan jelentik, hogy Osztrák-magyar monitorok az Aldunán gyakorlatoznak és a napokban megkezdik rendszerbarczászi gyakorlataikat. Félhivatalosan jelentik, hogy semmiféle mozgósítási hír nem fejt meg a valóságnak, amennyiben a mozgósítás leg-elemibb része az, hogy a tartalékosok behivatottak. A véderő a törvény értelmében azonban a tartalékosokat csak a király parancsára lehet behívni, azonban ilyen parancs non történt.

(Szófia.) Bolgár kormány az osztrák és német jegyzékre válaszul kijelenti, hogy a keleti vasutakat nem adja vissza és minden törekvést visszautasít.

Szalónikibe érkezett jelentések szerint a szerb bandák betörése Boszniába már a közeli órákban várható.

Dicenti Géza szegszárdi születésű ügyvéd, Gyöngyös város volt főügyésze, ki Budapestre *Gregor Gyula* ügyvéd lakásán lakott, a pesti népligetben halántékou lötto magát. Zsebében rendorséghez czimzett levelet találtak, melyben írja, hogy váratlanul bekövetkezett anyagi tönkremenése miatt lett öngyilkossá.

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar Gazdaszövetség közzülése.

A következő sorok közlésére kerettünk föl. Ertesztjük a kötelekünkbe tartozó összes szövetkezteinket, hogy a jelentkezők nagy száma folytán a „Magyar Gazdaszövetség” rendkívüli közzülése és a „Hangya” kongresszusa nem a „Közlelek” nagytermében, amint azt a azétküldött meghívóban jeleztük, hanem folyó hó 20-án pouban d. u. 4 órakor a „Royal” szálloda (VII., Erzsébet-körtút 45 szám) dísztermében lesz *A „Hangya” igazgatóság*.

Kiadja: *Becsek D. Fia* könyvnyomdája

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

Minden nap széküldés.

Az Agrár takarékpénztár r.-t.

fióklintézte helyiségét

Kossuth-utca 34.

szám alá helyezte át.

Sz. 463—1908. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közölni teszi, hogy a székelykeresztúri királyi járás-bíróságnak 1908. évi 195/1. számú végzése követ-keztében Dr. Fodor Boldizsár székelykeresztúri ügy-véd által képviselt Nay és Róna budapesti cég fel-pereá részére alperesek ellen 544 korona 80 fillér tőkekövetelés s jár. eujég elrendelt kielégítési vég-rehajtás útján alperesektől lefoglalt és 1069 kor. 18 fillérre becsült ingóságokra, a székelykeresztúri kir. bíróság 1908. V. 195/4 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felfoglaltatok követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Nagy-solymos községében 1908. október 26. án d. e. 9 órája és Székelyszenterzsébet községében leendő megtar-tása határidőül 1908. évi október 26. án délután 3 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt Székely-szenterzsébeten 1 körfűrész, 1 borbó olaj, 1 kőmőelő rud, — Nagysolymos községében 2 ló, 1 szekér, 1 bolti pudli, 1 stélási többféle bolti áru cikkek és házi butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígéro-nek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését meg-előző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyi-beu részők re a foglalás korában eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval beje-lenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bírósá-g tábláján történt kifüggesztését követő naptól szá-mittatik.

Kelt Székelykeresztúr, 1908. évi szept. 28.

Szalontai Albert, kir. bir. végrh.

Szám 4001—1908.

k. i.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye homoródi járásához tartozó kányádi körjegyzői állásra, mely alá Kányád, Petek, Jásfalva községek tartoznak, pályázatot hirdetek s felhivom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi I. t.-cz. 6. §. illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvénye-iket hozzám folyó évi november hó 15-ig délután 4 óráig feltétlenül nyujtsák be, mert a később beérkezőket nem fogom figyelembe venni.

Javadalmazás: 1. Fizetés 1600 kor. 2. Természetbeni lakás. 3. Irodai átalány 82 kor. 4. Fuvarátalány Kányád és Jásfalva részéről 60 korona.

Petek esetről-estere a körön kívüli utazást uti napló szerint megfelelő arány-ban fizeti.

Oklánd, 1908. október 10-én

Szabady Tivadar,
főszolgabíró

Legjobb
szépitőszér!
Hölgyek
részére
nélkülözhe-
tetlen!

A szépség

elérésére, tökéletesi-
tésére és fentartá-
sára

legkiválóbb és legbizto-
sanbb vegyítés, sem
biganyt, sem ólmot
nem tartalmazó, tel-
jesen ártalmatlan o-
zsimment készit-
mény a

Ezen
világhírű
arcke-
nőcs ritá-
volit szepít.

Májfoltot, pat-
tanást, mitcz-
szert és más
minden bőrbajt,
ráncczokat, himlő-
belyeket is, az arcot
simává és üdévé teszi.
Ára: kis tégely 1 k., nagy
2 k. Margit bőlgypor (3-féle
szímben) 1.20 k. Margit-szapp-
an 70 fill. Margit fogsép 1
kor. Margit arcvíz 1 kor.
Postán utóvételt vagy a pénz elő-
leges beholdású utó vételt készitő

Földes Kelemen gyógyszer., Arad.

Kapható Székelyudvarhelyen
Köncz Armin, Solymosy János,
Székelykeresztúron Baumgartner
János gyógyszerészeknél.

Csodás,
gyors és
biztos hatású
Törv. védve.
Óvakodjunk
utánzatoktól!

Kiadó lakás.

Kossuth-utca 25. sz. alatti emeletes
lakáson 3 szoba, konyha kiadó. Érté-
kezhetni a tulajdonossal, ugyanott.

Készitik: MAGGI GYULA és TÁRSA.
Iroda: WIEN VI/1. Gyár: BREGENZ

A készlet gyorsab eladhatása
miatt

**Caspari Frigyes és Társai
Medgyes. (Nagyküküllőm.)**

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cik-
keiket, u. m.: magonc, kőmagu és csont r
gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszke cser-
jéket, málnákat, földi eprat, diszcsérjéket,
gyümölcsfa vadonczokat, sövénynek való,
tülevelű fákat, rózsafákat, stb.
Arjegyzék kívánatra bérmentve.

NOXIN

A LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

Hochsinger Testvérek
Budapest, Rózsa-utca 85.

Fajalmák.

Kiváló, kézzel szedett
almák kaphatók ÖZV.
BOROS KÁROLYNÉNA
Bethlenfalván.

BENEDEK BELA „A SZARVASHOZ”

vendéglője és szállodája — Székelyudvarhely, Kossuth-u. 8. sz. (közvetlen a piac mellett.)

A város
legolcsóbb
etkező
helye!

Szíves tudomásul.

Van szerencsém úgy a helybeli mint a vidéki n. é. közönség-
nek szíves tudomására hozni, hogy a Kossuth-utca 8.
házzám alatti csaknem másfél század óta fennálló

Pontos és
gyors fel-
szolgálás!

„Szarvas”-hoz czimzett vendéglőt

Mindennap
frissen
csapol
poharas
sör!

a mai kor kívánalmának megfelelően újra építvén, több vendég-
szobával egészítettem ki, mai naptól fogva a m. t. közönség ren-
delkezésére bocsátom. — Midőn csaknem 3 évtized alatt szerzett
tapasztalatommal vendéglő és szállodámat, általában közismert
olcsó és kifünő székely konyhámat s kizárólag saját felügyele-
tem alatt szüretelt sololdi erdőlyi hegyi boraimat nagybecsű párt-
fogásába ajánlom és az eddigi kegyes pártfogást megköszönöm
azt jövőre is kérve
vagyok kiváló tisztelettel **BENEDEK BELA, vendéglős**

Vidékiek
találkozá-
helye.
Olcsó
vendég-
szobák!

Fogorvos Perl József

American Dentist

Székelyudvarhelyre megérkezett.

Lakása: Budapest-szálloda 2. sz.

Rendel: délután 9-12 óráig és
délután 2-5 óráig.